

INGEZONDEN.

Het referaat van Dr. C. VAN TUSSENBROEK over de klinische les van Prof. A. FOURNIER, omtrent de preventieve behandeling der van den vader afkomstige hereditaire syphilis tijdens de zwangerschap, voorkomende in dit *Tijdschrift* van den 17den Dec. l. l., doet mij de behoefte gevoelen, hiertegen een ernstig woord van protest te doen hooren, een protest dat naar ik hoop door alle medici in ons land mede onderschreven zal worden.

Onze geachte collega, de bekende woordvoerdster en onvermoeide strijdster voor de rechten der vrouw, spreekt in krasse bewoordingen over „een „teekenend, typisch Fransch stukje medische ethiek, tevens kenschetsend „voor de Fransche huwelijksmoraal”, neergelegd in de klinische les van den eersten syphilidoloog der wereld.

Het oorspronkelijke stuk had ik reeds eenige dagen te voren met onverdeelde bewondering voor de ongeëvenaarde heldere uiteenzetting van dit zoo moeilijke vraagstuk, gelezen. Na een grondige, tot in de kleinste bijzonderheden afdalende behandeling der therapie stelt de Hoogleeraar zich tot taak, op grond van jarenlange ervaring, zijn leerlingen voor te lichten op den ethischen weg, dien zij in deze gevallen in het algemeen te volgen hebben, tegenover de zwangere moeder.

En juist dit gedeelte is voor Dr. v. TUSSENBROEK de steen des aanstoots. Waar FOURNIER in gevallen van syphilis bij den vader, waarbij de zwangere vrouw van luetische infectie gespaard bleef, deze aan een antiluetische kuur wil onderwerpen, zonder haar van de oorzaak en de strekking van dit medisch handelen in te lichten, daar vindt de referente geen woorden genoeg om deze handelwijze als leugen en bedrog te brandmerken. Uit de woorden van FOURNIER vraakt de geachte Schrijfster o. m.: 1°. dat „men een „voorwendsel moet vinden om een behandeling in te stellen, bij een vrouw „die deze *behoeft* noch *begeert* en 2°. „dat men den aard van het geneesmiddel dat binnengeloodst wordt, moet trachten te verbergen sous des pseudo-„nynes honnêtes et acceptables”. Op medische, maar vooral ethische gronden moeten wij haar beschouwingen bestrijden.

Daar in het referaat de woorden van FOURNIER allerminst juist zijn weergegeven, mogen wij dus aannemen dat de vertaling zooals deze daar staat, de meening is van Dr. v. TUSSENBROEK. Immers FOURNIER zegt, „il va nous „falloir trouver un prétexte pour imposer un traitement à une femme, qui „n'en sent nul besoin”. Volgens Dr. v. TUSSENBROEK *behoeft* de patiënte geen behandeling. Wij mogen immers bij de Schrijfster de retroplacentaire infectie, de zogenaamde choc en retour (RICORD), de syphilis par conception (DIDAY, FOURNIER) bekend veronderstellen. Zal nu bij deze mogelijkheid de geneeskundige mogen concludeeren, dat de zwangere moeder geen specifieke behandeling *behoeft!*

De vrouw *begeert* deze behandeling niet.

Ik heb te veel eerbied voor de vrouw als moeder, om te veronderstellen, dat zij niet zou wenschen het kind dat zij in haar schoot draagt te behoe-

den voor de gevaren van de zoo zeer gevreesde ziekte, indien zij wist, waarmede haar kind bedreigd wordt.

Ik schrijf de vrouw genoeg verstand toe om ook voor haar eigen gezondheid een overigens onschadelijke behandeling te begeeren. Treffend zijn dan ook de woorden door een in dit geval verkeerende moeder tot FOURNIER en TARNIER gezegd, toen zij door een toeval achter het geheim was gekomen en de geneeskundigen volgens Dr. v. TUSSENBROEK ontmaskerd waren. „Mes-„sieurs, je ne vous en veux pas de m'avoir trompée; bien au contraire; car „ce que vous faisiez, vous aviez raison de le faire, et je vous en remercie „pour mon enfant et pour moi”.

Dr. v. TUSSENBROEK vindt de taak van den geneesheer, die het antisyphilitische geneesmiddel der patiënte toedient, zonder dat deze ingelicht wordt omtrent den aard van dit middel, stuitend.

Is het in het algemeen wenschelijk en oorbaar een zieke in te lichten omtrent den aard van de door ons voorgeschreven geneesmiddelen? Is het onwaardig voor den geneeskundige, wordt zijn eergevoel gekrenkt, indien hij zijn patiënten, zonder eenig ander drijfveer dan hun eigenbelang en dat van hun progenituur, onkundig laat met den aard der in te stellen therapie? Is het niet in vele gevallen onze heilige plicht den patiënten de naakte waarheid van hun eigen toestand te verbergen? Mij dunkt al deze vragen zijn alleen in bevestigenden zin te beantwoorden.

De geneesheer die naast de zorg voor het lichamelijke heil zijner patiënten, door zijn persoonlijkheid te gelijk het geluk van het huisgezin tracht te bevorderen, heeft zeer zeker de edelste opvatting van zijn beroep.

Welk humanaan denkend geneesheer zal den moed hebben het huiselijk geluk misschien voor altijd te verwoesten, door den man tegenover zijn vrouw tot een bekentenis te dwingen, die den echtgenoot alleen kan vernederen en in geen deele der vrouw kan ten goede komen.

Zeer zeker zal Dr. v. TUSSENBROEK het niet overeenkomstig vinden met de opvatting van ons ambtsgeheim, waaneer de arts zich zelve, bij eventueele weigering van den man, tot verrader maakt van de aan hem in qualiteit bekende feiten. Ik ben te zeer overtuigd van den humanen zin mijner ambtgenooten om te mogen veronderstellen, dat zij de in haar referaat verkondigde denkbeelden, in mijn geest zal wijzigen.

Onder dankzegging voor de plaatsing

BERN. S. DE SMITT.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

PARIS. — **Vernietiging van afval.** Sedert 1884 wordt in de paardenvilderijen te Roanne, Marseille, Grenoble, Mantes en Genève gebruik gemaakt van een methode, door AIMÉ GIRARD aangegeven om dierlijken afval te vernietigen en welke bestaat in het behandelen van de outvelde raffen met zwavelzuur van 66°. Er ontwikkelt zich daarbij geen stank en de verteerde